

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Utdyping av høringssvar fra Universitetssenteret på Svalbard AS (UNIS) vedr. høring om endring av regler om stemmerett og valgbarhet ved valg til Longyearbyen lokalstyre

Det vises til høringsbrev datert 23.06.2021 med referanse 21/3701 og høringssvar fra Universitetssenteret på Svalbard AS (UNIS) datert 25.10.2021 med referanse 21/00266-2.

Som et statseid aksjeselskap under Kunnskapsdepartementet (KD), forholder UNIS AS seg nøytralt til svalbardpolitiske spørsmål. I offentlige høringer avgrenser vi oss kun til forhold som vil kunne påvirke virksomheten i selskapet.

Vi inviterte de ansatte til å komme med innspill på høringen av dokumentet til Justis- og beredskapsdepartementet om endring av regler om stemmerett og valgbarhet ved valg til Longyearbyen lokalstyre m.m.

Det korte høringsnotatet, som ikke ble styrebehandlet, var fokusert på bekymringer for at bortfall av stemmerett for våre internasjonale ansatte vil medføre negative konsekvenser for arbeidsmiljøet ved UNIS.

I dette notatet vil vi beskrive kort, UNIS sitt bidrag til samfunnsutviklingen på Svalbard, ansattegrupper og nasjonalitet, og til slutt kommentere forslag om endringer i forskrift om lokalstyrevalg i Longyearbyen.

For øvrig har vi ikke noen kommentarer til, og er enig i, «Utkast til endring i Svalbardloven» vedrørende valg av meddommere.

UNIS sitt bidrag til samfunnsutviklingen på Svalbard

«UNIS skal gjennom sin virksomhet bidra til samfunnsutviklingen i Longyearbyen og på Svalbard i tråd med de overordnede målene for norsk svalbardpolitikk».

Dette gjør vi i hovedsak:

- i) Gjennom å bruke svalbardnaturen som laboratorium, utvikler UNIS arktisk kompetanse som er kritisk nødvendig for forvaltning av natur og miljø, og for å ivareta sikkerhet for en bosetting som utfordres av klimadrevne naturfarer.
- ii) De ansatte bosatt i Longyearbyen engasjerer seg i- og bidrar til vitalisering av et norsk familiesamfunn.
- iii) UNIS er en stor virksomhet som skaper betydelige ringvirkningseffekter for næringslivet, direkte gjennom kjøp av varer og tjenester, og indirekte gjennom forskning og innovasjon (bl.a. den kommende energiomstillingen og utvikling av nye grønne arbeidsplasser).
- iv) Gjennom utdanning skape ambassadører for Svalbardsamfunnet nasjonalt og internasjonalt. UNIS har siden oppstart i 1993 hatt over 10 000 studenter fra mer enn 50 land.
- v) Et universitetssenter lokalisert i høy-Arktis er unikt, og forskning og utdanning bidrar til å styrke Norge som en polarforskningsnasjon.
- vi) Resurssterke studenter og ansatte beriker lokalsamfunnet både faglig, sosialt og kulturelt. Lokal kunnskapsutvikling er avgjørende for å håndtere klimadrevne endringer i det fysiske miljø, og klima- og miljøkrav for næringsutvikling/bosetting. Det er viktig at forskningsaktiviteten er på et internasjonalt høyt nivå.

Ansattegrupper og nasjonalitet

UNIS har per 01.01.2022 totalt 63 faste ansatte i Longyearbyen med 68% norskandel.

Med hensyn til vurdering av stemmerett er det viktig å skille mellom faste stillinger, og rekrutteringsstillinger som er åremål. For ansatte i faste stillinger er det viktig at de blir en integrert del av det norske samfunnet.

Det administrative språket ved UNIS er, og skal være, norsk. UNIS er en norsk utdanningsinstitusjon og skal oppleves lokalt som en norsk institusjon med internasjonale studenter.

Per 01.01.2022 har vi 28 ansatte i rekrutteringsstillinger (ph.d./postdoktor) i åremål fra to til fire år. I denne gruppen har vi 21% norskandel.

Med hensyn til stemmerett er det de faste stillingene som er mest relevant. Per 01.01.2022, har vi 43 faste ansatte med norsk statsborgerskap og 20 faste ansatte med utenlandsk statsborgerskap. 86% av våre faste ansatte kommuniserer på norsk/skandinavisk.

UNIS tilbyr norskkurs for de ansatte. Det er et norsk språkkrav for alle lederstillinger og administrative stillinger.

Det er viktig for UNIS at alle de faste ansatte skal kunne lese og uttrykke seg muntlig på norsk/skandinavisk, både fra et sosialt- og et samfunnssikkerhetsperspektiv, for å kunne følge med på i det nasjonale nyhetsbildet, og spesielt for å kunne sette seg inn i mål og tiltak for norsk svalbardpolitikk som vi skal bidra til å implementere.

Kommentarer til «Utkast til forskrift om endringer i forskrift om lokalstyrevalg i Longyearbyen»

Den foreslåtte krav til *«folkeregistrert bosatt i en norsk kommune de tre siste årene før de ble innført i befolkningsregisteret for Svalbard som bosatt i Longyearbyen»* vil bety at alle de 20 faste ansatte med utenlandsk statsborgerskap vil miste stemmeretten de har i dag.

Primært ønsker vi at alle ikke-norske faste ansatte ved UNIS, *får stemmerett 3 år etter at de ble innført i befolkningsregisteret på Svalbard*, som bosatt.

Dersom kravet om *«folkeregistrert bosatt i en norsk kommune de tre siste årene før de ble innført i befolkningsregisteret for Svalbard som bosatt»* blir vedtatt, anbefaler vi at de som bor i Longyearbyen, og har stemmerett etter dagens gjeldende forskrift, beholder stemmeretten frem til de flytter fra Longyearbyen. Med en slik overgangsordning vil man unngå å frata fastboende en demokratisk rettighet de de allerede har fått.

Med hilsen

Jøran Idar Moen
administrerende direktør

Dokumentet er elektronisk ekspedert og har ingen håndskreven signatur